

Úloha SAŽP v procese posudzovania environmentálnych vplyvov

I. Krištofová, Z. Lieskovská: The role of Slovak Environmental Agency in the Process of Environmental Impact Assessment. Život. Prostr., Vol. 33, No. 4, 189–191, 1999.

Activities of the Slovak Environmental Agency within the environmental impact assessment process are aimed at:

- Elaborating special basic documents for the Ministry of the Environment of the Slovak Republic in particular stages of the assessment process,
- Rendering advisory service, providing information on the environment that are inevitable for the proponent to work out documentation in the environmental impact assessment process,
- Rendering advisory service for the public,
- Building a Centre of documentation to file, store and provide information from documentation concerning the environmental impact assessment process,
- Co-operation in elaborating methodical documents in the above process.

Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP), ako odborná organizácia MŽP SR s celoslovenskou pôsobnosťou, vznikla r. 1993. Jej činnosť je zameraná na tvorbu a ochranu životného prostredia na princípoch trvalo udržateľného rozvoja.

Organizačná štruktúra s priemetom do územia systémom: *centrum – stredisko – pracovisko* je znázornená na obr. 1.

Úlohy SAŽP v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie:

- vypracúvanie odborných podkladov pre MŽP SR v jednotlivých etapách procesu,
- poskytovanie poradenskej a konzultačnej služby a informácií o životnom prostredí nevyhnutných pre navrhovateľa na spracovanie dokumentácie,
- poskytovanie poradenskej a konzultačnej služby pre verejnosť,
- budovanie Dokumentačného centra, evidovanie, uchovávanie a poskytovanie informácií z dokumentácie,
- spolupráca pri spracovaní metodických materiálov.

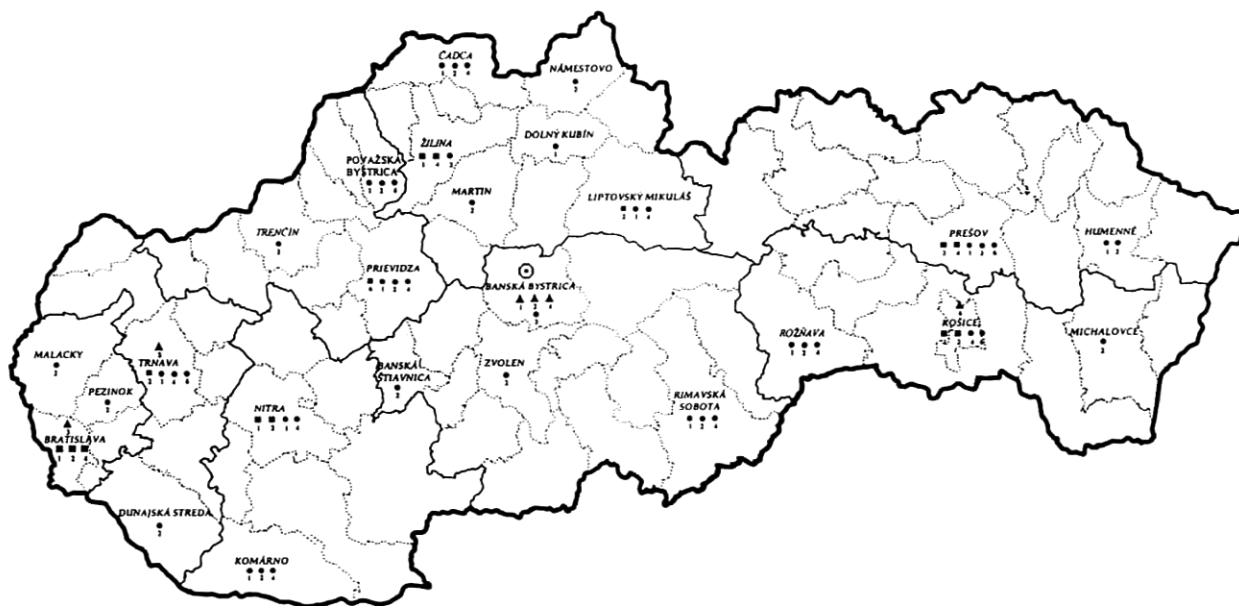
MŽP SR, ktoré je v zmysle zákona NR SR č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (ďalej zákona) posudzujúcim orgánom, zasiela zámery a správy o hodnotení za účelom získania odborného stanoviska aj SAŽP. Podľa štatútu SAŽP koordináciu spracovania stanovísk v rámci **Centra environmentalistiky a environmentálnej výchovy (CEEV)** zabezpečuje odbor environmentalistiky, oddelenie posudzovania vplyvov na životné prostredie. Vzhľadom na charakter

procesu, jeho komplexnosť, je nevyhnutné zhodnotiť dokumentáciu z hľadiska ochrany prírody, územného rozvoja, odpadového hospodárstva a oživenia krajiny ohrozených oblastí.

Odbor environmentalistiky postupuje zámery a správy o hodnotení na územne príslušné strediská **Centra ochrany prírody a krajiny (COPK)** v Banskej Bystrici, Bratislave, Košiciach, Liptovskom Mikuláši, Nitre, Prešove a Trnave. COPK postúpi dokumentáciu na príslušné strediská **Centra územného plánovania a environmentálnej regionalizácie (CUPER)** v Banskej Bystrici, Bratislave, Košiciach, Nitre a Žiline. Ak sa zámer alebo správa o hodnotení týka územia ohrozených oblastí, postúpi sa na príslušné pracovisko **Centra oživenia krajiny ohrozených oblastí (COKOO)** v Košiciach, Prievidzi a Trnave. V prípade, že ide o problematiku odpadového hospodárstva, postúpi sa dokumentácia **Centru odpadového hospodárstva v Bratislave (COH)**.

V zmysle územnej kompetencie jednotlivých pracovísk odboru environmentalistiky SAŽP sa v ďalšom postupe k dokumentácii vyjadrujú pracoviská odboru environmentalistiky, ktoré spracujú komplexné stanoviská a riešia prípadné problémy:

- pracovisko Prešov (kraj Prešovský a Košický),
- pracovisko Žilina (kraj Žilinský a Trenčiansky),
- pracovisko Bratislava (kraj Bratislavský, Nitriansky a Trnavský),
- odbor environmentalistiky (kraj Banskobystrický).

1. Slovenská agentúra životného prostredia

▲ – centrum

■ – stredisko

● – pracovisko

○ – riaditeľstvo

1 – Centrum územného plánovania a environmentálnej regionalizácie v Banskej Bystrici (CUPER)

2 – Centrum ochrany prírody a krajiny v Banskej Bystrici (COPK)

3 – Centrum odpadového hospodárstva v Bratislave (COH)

4 – Centrum environmentalistiky a environmentálnej výchovy v Banskej Bystrici (CEEV)

5 – Centrum environmentálneho hodnotenia a označovania výrobkov a technológií v Trnave (CEHOVT)

6 – Centrum oživenia krajiny ohrozených oblastí v Košiciach (COKOO)

Zákon ukladá doručiť na MŽP SR stanovisko k zámeru do 6 týždňov odo dňa doručenia na SAŽP a k správe o hodnotení do 2 mesiacov odo dňa doručenia na SAŽP. Vzhľadom na počet stredísk a pracovísk SAŽP rozložených po celom Slovensku je doba, v ktorej sa musia vyjadriť, veľmi krátka – 3 až 5 dní. Odbor environmentalistiky SAŽP je zodpovedný za spracovanie súhrnného stanoviska za SAŽP v stanovenej lehote. Od účinnosti zákona bolo na SAŽP CEEV k 31. 12. 1998 posúdených 166 akcií, z toho 110 zámerov a 45 správ o hodnotení. V procese posudzovania dominujú hlavne technológie (44), líniové stavby (43) a odpadové hospodárstvo (36), menejšiu zastúpené vodohospodárske stavby (14).

Nedostatky v spracovaní zámerov a správ o hodnotení

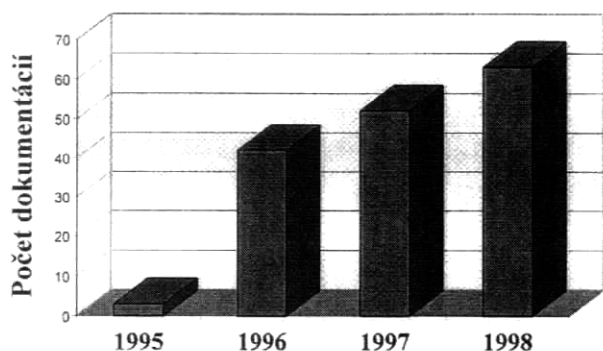
Zo skúseností zo spracovania stanovísk k zámerom a správam o hodnotení vyplýva, že v kvalite predkladaných zámerov a správ sú značné rozdiely (či už vo všeobecnosti, alebo v spracovaní jednotlivých kapitol), ale

boli predložené aj zábery spracované na vysokej odbornej úrovni (len s formálnymi chybami – terminologickými a štylistickými).

V základných údajoch o zámeroch sa vyskytli nedostatky, napr. v otázke vymedzenia dotknutých obcí, dotknutého a povoľujúceho orgánu, čo súviselo s nerešpektovaním nového územného a správneho usporiadania Slovenskej republiky.

V základných informáciách o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia sa nevenuje dostatočná pozornosť vplyvu environmentálnych záťaží, starých neriadenej skládok, smetísk a devastovaných plôch ako zdrojov znečisťovania zložiek životného prostredia v dotknutom území. Dobré poznanie súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia je nevyhnutné nielen na spracovanie nultého variantu riešenia, ale je predovšetkým dobrým východiskom na spracovanie samotného zámeru a vo viacerých smeroch ovplyvňuje aj spracovanie variantných riešení.

Osobitnou otázkou je spracovanie zámerov s najmenej dvoma variantnými riešeniami. Z doterajších skúseností

2. Počet posúdených dokumentácií na SAŽP za roky 1995–1998

vyplýva, že v mnohých zámeroch je zvyčajne jedno z variantných riešení spracované len formálne, varianty sa líšia len v nepodstatných veciach. Častým vecným nedostatkom zámerov bol chýbajúci exaktnejší opis navrhovaného a technologického riešenia.

V súvislosti s možnými rizikami spojenými s realizáciou činnosti sa nedostatočná pozornosť venuje otázkam hygieny, bezpečnosti a ochrany zdravia ľudí pri práci priamo v uvažovaných objektoch a pri obsluhu zariadení potrebných na navrhovanú činnosť. V niektorých prípadoch odpady neboli dostatočne charakterizované nebezpečnými vlastnosťami relevantnými pre škodliviny obsiahnuté v nich, nemohli byť preto adekvátne navrh-

nuté ani opatrenia na ochranu zdravia pri práci a zhodnotené ďalšie riziká spojené s realizáciou činnosti.

Ku kvalite spracúvaných zámerov pre rôzne činnosti by prispelo, keby okrem už aplikovaných boli vypracované aj ďalšie metodické príručky.

Ako spracovatelia stanovísk k predkladaným dokumentáciám navrhuje, aby subjekt vybraný na vypracovanie stanoviska k zámeru, posudzoval aj správu o hodnotení, čo umožní posúdiť, či nedostatky vytknuté spracovateľovi zámeru boli pri spracovaní správy o hodnotení odstránené.

Poznámka:

Od 1. augusta 1999 sa zmenili názvy niektorých centier SAŽP:

CEEV – CEI (Centrum environmentalistiky a informatiky),
 CUPER – CUR (Centrum územného rozvoja),
 COKOO – CER (Centrum environmentálnej regionalizácie),
 CEHOVT – CEM (Centrum environmentálneho manažérstva).

Ing. Ingrid Krištofová (1962), vedúca oddelenia posudzovania vplyvov na životné prostredie Slovenskej agentúry životného prostredia, Tajovského 28, 975 90 Banská Bystrica. E-mail: ikristof@sazp.sk

Ing. Zuzana Lieskovská (1963), vedúca odboru environmentalistiky SAŽP Banská Bystrica. E-mail: lieskov@sazp.sk

Plynovod pod m. č. Posádka tvorí prekážku vzdušnej bioty, dochádza ku kolíziám pri migrácii vtákov.

